

## II.

### Elnöki jelentés.

Nagyon tisztelt egyesületi közgyűlés!

Az egyesületi pénztár állását kitüntető és az avval rokon ügyeket tárgyaló pénztári jelentés egyesületünk alapszabályai értelmében külön beterjesztendő lévén és másrészt a múzeumi bizottság az általa képviselt ügy fontosságánál, terjedelménél, valamint a bizottság nagymérvű buzgó tevékenységénél fogva az egyesületi választmány által szintén külön előterjesztés bemutatására utasítva lévén, — jelen elnöki jelentésem egyesületi életünk utolsó évének hú bár, de kivonatos képét adandó a díolog természeténél fogva csak az elnöki és választmányi belmunkakör fontosabb mozzanataira, valamint egyesületünknek a nagy közönséggel szemben, tehát kül-tevékenységét előtűntető adatokra kénytelen szorítkozni.

Az ekkép megszorított keretben első sorban be kell jelentenem, hogy, habár az egyesületi első alelnöknek épen az utak építésére kedvező időszakban beállott sajnos betegeskedése és ennek folytán több heti távolléte az e téren való munkálkodást későbbre halasztotta, ez irányban két, felette fontos rendelkezés mégis megtörtént. Az egyik a Bélai-cseppkőbarlanghoz vezető útnak javítása, melyre választmányunk a folyton példás ügybuzgalmat tanúsító ottani barlang-bizottságnak 100 frt utalványozott; — a másik pedig a Csorbai-tótól a nevezett barlanghoz vezető, tehát a Magas-Tátra alját egész hosszában átszelő út kitűzésének, illetve járható állapotba tételének elrendelése. Miután azonban ez utóbbi út a tátrai kirándulók érdekében minden esetre kell, hogy lehetőleg czélszerűen kijelöltessék, idevágó választmányi határozatunk tényleges foganatosítása egyelőre a lőcsei kir. építészeti hivatal vezetőjének közreműködésétől tétett függővé.

Új menedékházak nem építettek a lefolyt évben; a Majláth- és Hunfalvy-menedékházak elemi csapások okozta rongált állapota azonban nagyobb költségekre kénytelenített bennünket, a mennyiben az első menedékház helyreigazítására 300 frt és az utóbbira 154 frt utalványoztunk. A tisztelt közgyűlés figyelmét külön fogja igénybe venni a Róza-menedékház ügye, melyet a szepes-szombati erdőbirtokosok örök áron megszerezni óhajtván, választmányunk kíváncsnak tartja, hogy a t. közgyűlés az eladást elvileg helyeselve a választmányt a szerződések természetesen az egyesület jól felfogott érdekei szem előtt tartásával, végleges megkötésére felhatalmazza.

A múlt évi közgyűlésünkben végleg megállapított egyesületi alapszabályok belügyminiszteri helybenhagyást nyervén, 4000 magyar és 600 német példányban kiadattak s immár közkézen forognak.

A hegyi kirándulásokat kedvelők, valamint egyáltalán a természeti szépségekben tündöklő Tátrát évről-évre fokozódó mérvben felkereső

közönség bizonyára megnyugvással fogják venni azon hirt, hogy az egyesületi választmány kezdeményezése folytán a bérkocsik, kirándulásra használandó háts lovak és hegyi vezetők ügye hatóságilag szervezve és rendezve lön, minek következtében az illető díjszabályzatok már közzé tettettek, és a kellő képzettséget tanúsított hegyi vezetők a szabályzat szerint szükséges jelvényekkel, vezetőikönyvvel és kiegészítőkkel ténylegesen már el is láttattak.

Az egyesületi tisztviselők ügyköre és ügyforgalma az egyesület életrevalóságával természetesen aránylagosan növekedik. Teljesen elkerülhetetlenné vált tehát egy ügykezelési szabályzatnak megállapítása, mely egyrészt az egyöntetű kezelést, másrészt pedig a szakszerű elintézését biztosítja, és a mennyiben annak egyik része az egyesületi közgyűlésről is szól, a jelenlévő nagyon tisztelt egyesületi tagok tanácskozásának egyik tárgyát is képezi.

Habár nem estünk áldozatul azon jubilaumi mániának, mely az utóbbi években majdnem mindenütt és minden alkalommal jelentkezik, — mégis az egyesület érdekében fekvőnek találtuk, hogy e folyó évben, mikor egyesületünk életének 10-dik évét betölti, eddigi működésének legfontosabb mozzanatait emlékirat alakjában a nagy közönség tudomására jussanak. Dénes Ferencz tanár úr volt szíves a szellemi munkát elvállalni, és neki köszönjük, hogy egyesületünk keletkezésének, fejlődésének és sikeres tevékenységének adatai hű és szellemszerű összeállításban már is napvilágot látván, nem csak minden egyesületi tagnak kedves olvasmányát fogják képezni, de még az egyesület keretén kívül is hirdetni annak közhasznú létét.

Az „Öster. Touristen u. Alpen-Club“, valamint a „Deutsch. u. Öster. Alpen-Verein“ által szövetségbe lépés iránt hozzánk intézett felhívások behatárgyalás után részünkről nem teljesíthetőknek nyilvánítottak. Nem kétlem, hogy a tisztelt közgyűlés ez ügyben álláspontunkat sajátjává teszi, ha röviden megjelölöm azon indító okokat, melyeken határozatunk alapul.

Első sorban ugyanis semminemű arányt sem véltünk feltalálhatni az ilyen különféle államokban létező egyesületeknek egymással szövetségbe lépéséből eredő, a különféle állami nyelvekből és törvényhozási intézkedésekből származó nehézségek és azon előnyök között, melyekkel ily szövetség kínálkozik, minthogy, az egyes egyesületek levelezés útján amúgy is egymással érintkezhetvén, az előnyök mindössze a gyakorlat terén abból állának, hogy a szövözet tagjai az egyes egyesületek tagjaival bizonyos tekintetben — p. o. menedékházak használata dolgában — egyenjogositattnak, mi tényleg szövözetkezés nélkül is történik, mivel a turista-e egyesületek tulajdonképi feladata a nagy közönség, nem pedig kizárólag saját tagjaik javára munkálkodni.

A szövözetkezés továbbá újabb terhekkel is járna, mert a közös központi kezelés és közös kiadványok költségei aránylag bennünket is terhelnének, anélkül, hogy a költségeknek kézzel fogható hasznát látnók.

Az épen felsoroltakon kívül van azonban még egy, és az előbbieknél sokkal nyomatékosabb indító ok, mely bennünket a jelzett határozatra késztetett. A szövözetgre felhívó mindkét külföldi egyesület t. i. következetesen ignorálja magyar külön államiságunkat, és Magyarországot az Osztrák-monarchia egyik provinciájának tekintvén, nem veszi számba a hazánk külön államiságából eredő követelményeket, melyket mi semmi körülmények alatt még hallgatag sem tartunk mellőzhetőeknek.

Az egyesületi Évkönyv összeállításával foglalkozó szerkesztő bizottság a lefolyt évben is szorgos és elismerésre méltó munkásságot fejtett ki, az évkönyvi füzetek szétküldésében egy ideig tapasztalt késedelmezés

pedig szintén már lehetőleg elhárított. Az Évkönyvekről szólva, megemlítendőnek tartom választmányunk azon határozatát, mely szerint azok szétküldésének posta-költségei czímén minden egyes egyesületi tagtól a tagsági évi díjon felül 20 kr. beszedetni rendeltetett, mely rendelkezést a tisztelt közgyűlés, számba véve a tagsági díjnak csekély voltát, valamint a postai szétküldés jelentékeny költségeit, — bizonyára helyeselni fogja.

Nem csekély örömmel konstatálhatjuk ma is, hogy egyesületünk mindinkább terjed, folyton újabb és újabb területeket választván működési helyül, és ha e terjeszkedés nagyobb részt csak osztályok alakításában nyilvánul is, az osztályok és anya-egyesület közötti alapszabályszerű összeköttetés alapján, ez utóbbiak vezetőinek érdemeit egyébiránt teljes mérvben méltatva, az elért eredményt legalább némi részben joggal magunknak vindikálhatjuk. Páratlan tevékenységgel és ügyszeretettel a „Keleti-Kárpátok“ osztálya jár elől, minek bizonyságául szolgál, hogy ez évben is menedékházat épített, még pedig a Vihorlaton, és hogy ez évben is kiállítás rendez. Választmányunk a jelzett czélokra 200 frtnyi összeget szavazott meg.

Az újabb keletkezésű „Szittnya-osztály“ hasonlólag szép sikert biztosító tevékenységet fejt ki, miért is a választmány által 250 forintnyi segélyzésben részesítettett.

A Baradlát kezelő Gömöri-osztályról csak annyit tudunk, hogy a Baradlában 17 új víz-átjárót építettett, 110 lámpát alkalmaztatott és dynamit-robbantások útján egyes helyeket járhatóvá tett. Nem volt tehát teljesen eredménytelen azon jelentékeny áldozat, melyet egyesületünk a Baradlának kibérzése által magára vállalt.

Új osztály van alakulól félben Pozsonyban, és ha a választmány által f. év tavaszára tervezett, erdélyi barátaink által azonban szeptember havára halasztani javasolt erdélyi kirándulásunk némi sikerrel koronázva lesz, már ez év végén a Pozsonytól kezdve félkör alakjában Erdély szívébe beható Kárpátok egész hosszában fogjuk szemlélhetni egyesületünk jelvényét.

Világos tanuságául annak, hogy az egyesületi céljaink iránti érdeklődés még friss életben van, csak annyit hozok fel, hogy Szepesvár alaprajza költségeinek fedezésére egy, magát megnevezni nem kívánó ügybarátunk 50 frtot adományozott, hogy továbbá Egner Adolf tanár úr a hegyi vezetők általunk teremtetett alapját 20 frtnyi adakozással gyarapította és hogy, végre Máriássy Ferencz úr a Tátrafüred-csorbai út kiépítéséhez való hozzájárulását nagylelkűen megígérte.

A tisztelt közgyűlés a nemes adakozóknak bizonyosan meleg köszönetet szavaz, valamint másrészt megnyugtató tudomásul veszi, hogy az egyesületi tagok számában ez évben sem állt be apadás.

Befejezésül még arra hívom fel a t. közgyűlés figyelmét, hogy az egyesületi tisztviselők, valamint a választmány 3 évi megbízatásának ideje mai közgyűlésünkkel véget ér és hogy ennél fogva az egybegyűlt egyesületi tagok mai feladatai közé tartozik a tisztújítás megejtése is. Mi pedig, egyesületi tisztviselők és választmány, felhasználjuk ez alkalmat, hogy a belénk helyezett bizalomról hálásan megemlékezvén, az iránt biztosítsuk a t. közgyűlést, hogy bárminő, tehát közkatona-minőségben sem szűnjünk meg hű ápolói lenni az egyesületünk elé tűzött czéloknak.

Kelt Mindszenten, 1883. aug. hó 1-én.

Szűf Csáky Albin,  
egyesületi elnök.